

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Megyei érdeki társadalmi és közgazdasági hetiközlöny

A Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KULA, TELEFON 14
Hirdetések árszabás szerint
Nyílt-tér soronként 30 fillér

KISS GYULA
B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. elnöke

BERCSÉNYI JÓZSEF
B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. főjegyzője

SZERKESZTŐSÉG:

ZSUPANSZKY LY.
főszerkesztő

BERKOVITS MÁRK
felelős szerkesztő

BERKOVITS REZSŐ
társzerkesztő

Előfizetési díj negyedévre 2 K
félre 4 K, egész évre 8 K
Egyes szám ára 20 fillér
Megjelen vasárnap

XVI. évfolyam

KULA, 1912 október 27

43. szám

A jegyzők ügye. Irta USZKAY BÁLINT az orsz. jegyző-egyesület elnöke.

A „Magyar Közigazgatás” 40-ik számában vezető helyen foglalkozik a jegyzők újabb keletű testületi mozgalmával s fejtegetési arra a következtetésre jutnak, hogy a jegyzői egyletek, sőt maga az orsz. jegyzőegyesület is annyi ideát termeltek, hogy azokból a reális, a sürgősen megvalósítható feladatok alig választhatók ki; ez okból azt ajánlja, hogy a jegyzők ügyének vezetése reálisabb irányba terelődjék, vagyis válassza ki az orsz. jegyzőegyesület a követelések közül azokat, melyek a községi reformok megalkotása nélkül is megvalósíthatók s arra vesse törekvései súlypontját, hogy legalább az elviselhetetlen anyagi viszonyokkal küzdő jegyzők helyzetén legyen segítve. Együttáll megállapítja a cikk írója, hogy a kormányzatban, a vármegyei megbízottak információi folytán, sokan vannak oly fel fogásban, hogy a jegyzők javadalma nem olyan nyomorúságos, amint azt a jegyzők agitációjukban előtérbe állítani szokták; sőt a jegyzők egy része nemcsak jó kereseti viszonyok között van, de közöttük igen sok jövedelmével még a vármegyei vezetők állásában levő tisztviselők javadalmát is felülmúlja. E helyzettel szemben, a M. K. szerint, az orsz. jegyző-egyesületnek az volna a feladata, hogy állapítsa meg a jegyzői fizetések minimumát és állítsa össze azokat a jegyzőségeket, ahol a jegyzők nem részesülnek létminimumuknak megfelelő fizetésben; továbbá gyűjtsön a jegyzők családi állapotára vonatkozólag is biztos adatokat. Ily adatok alapján forduljon azután a jegyzői kar a belügy- és pénzügyminiszterhez és kérje, hogy addig is, míg a községi közigazgatás reformja megvalósulhat, jöjjön a kormány a nehéz anyagi viszonyok között küzdő jegyzők sürgős segítségére és még az 1913. évi költségvetésben gondoskodjék a létminimummal nem bíró jegyzők fizetésének kiegészítéséről.

A M.K. fentebb ismertetett cikkének minden betűjét az a jóakarati jellemző, amely ezt a lapot a jegyzők ügyének tárgyalásánál évtizedek óta vezette és nagy örömmel szolgál, hogy közigazgatási életünknek ez a tekintélyes tényezője kilépett rezervált álláspontjából s eszméket vet föl, hogy az immár égetővé vált jegyzői kérdés megoldásához segítséggel járuljon.

Ezek a gondolatok vezetnek, midőn a M.K. érdemes cikkirójának terjedelmesen válaszolok. Hát hogy a jegyzők ügyének vezetése ma nem reális. Ez az első hiba, amit a M.K. cikkirója reparáltni óhajt.

Mi is a jegyzők kívánsága?

1. Közjogi helyzetük rendezése;
2. a szolgálati pragmatika és a fegyelmi törvény megalkotása;
3. a fizetés méltányos megállapítása;
4. a nyugdíjügy rendezése és
5. megfelelő segédmunkaerőről való gondoskodás.

Melyik kívánság ezek közül az, amely ne volna reális és amely a közigazgatás általános reformja előtt ne volna megvalósítható?

Szakemberek előtt nem kell bizonyítani, hogy az a közjogi helyzet, amit a községi törvény és valamennyi törvény, amelynek rendelkezései a községi közigazgatás határát érintik — a jegyző számára kijelöl, egy lehetetlenség. Tény, hogy a községi közigazgatás területén állandó az exlex. És ha a jegyző a bíró kezébe adná a vezetést, vagyis ragaszkodnék a törvény rendelkezéseire, az ország közigazgatása 1 hónap alatt fejtegetre lenne állítva. Tehát a jegyzők eme kívánságának teljesítése inkább fontos közérdek, mintsem a jegyzők érdeke; a jegyzőket annyiban érinti, hogy sokszor megbénítja működésüket a „falu fejének” járatlansága és bántja önértékét a törvényben részére kijelölt lealázó helyzet.

Hát kérem szívesen, szabad és szükséges-e ennek a lehetetlen állapotnak a megszüntetésével a közigazgatás általános rendezéséig várni?

A fegyelmi törvény előadói tervezetét 1895-ben tette közzé Hieronymi Károly akkori belügyminiszter. Az előadói tervezet kielégítette a szakörököt. Mért nem terjesztik a képviselőház elé? Talán tulságos liberálisnak tartják? Vagy éppen kedve telik benne a belügyi hormánynak, ha egyes vármegyei tisztviselő, jog helyett korbáccsal ke-

zében tart rendet alárendelt közegei között ezentul is?

A jegyzők nyugdíjügyének országos rendezéséhez szükséges adatokat már a koalíció belügyminisztere összegyűjtötte. Abban az időben alapos volt a remény, hogy a jegyzők és községi orvosok nyugdíjügye egyszerre, de mindenesetre sürgősen rendezetik. Az orvosok nyugdíjügye függőben van ugyan, de, ha lassan is, közeledik a rendezés felé; a miénk válamai papirosbányában vastag porréteg alatt hasztalan várja még csak az előtanulmányozást is.

A kormány nem törődik ezzel a kérdéssel; igazolja ezt az állítást az a körülmény, hogy a képviselőház előtt fekvő nyugdíjtörvényjavaslatba még azt a rendelkezést sem veszi fel a pénzügyminiszter, amely biztosította volna a nyugdíjviszonyosságot a jegyzők és az állami tisztviselők között.

Pedig ennek az ügynek a sürgős rendezése éppen olyan fontos, talán fontosabb, mint a fizetésrendezés. *Tudvalevő, hogy a legtöbb vármegye közt nincs megállapítva a nyugdíjviszonyosság, sok vármegyében a nyugdíjalap nem képes kielégíteni a jogos igényeket; levonások történnek a már megállapított nyugdíjból; és ezt az égbek-dító jogtalanságot évtizedek óta tényleg nézi a kormány a törvényhozással együtt. Khuen-Héderváry belügyminiszter megengedte a jegyzők lobkérének a nyugdíjba való betudását.* Ezt a belügyministeri rendeletet sok vármegyében lehetetlen végrehajtani, mert a vármegyék nem hajlandók gondoskodni olyan nyugdíjalapról, mely ezt a teheremelkedést megbírná.

Hát ugyan, ez állapotok megszüntetésére irányuló törekvése a jegyzői karnak nem reális? És szabad-e várni a közigazgatás általános rendezéséig e vérlázító állapot megváltoztatásával?

Attérve a fizetésrendezésre, kijelentem, hogy nekem is volt alkalmam megismerni a kormány irányadó köreiben uralkodó felfogást a jegyzők jövedelméről. Tudom, hogy a jegyzőket anyagi tekintetben kiskirályoknak tartják sőt az is közismert dolog, hogy e felfogásban osztózik a vidéki közvélemény egy része is.

Hálásan veszem, hogy a M.K. ezt a kérdést fölvetette; lehetővé tette azáltal e rég lappangó balhiedelemnek a kellő értékére való leszállítását.

Tény az, hogy lehet az országban pár száz jegyző — biztos adatokkal nem szolgálhatok — akinek törzsfizetése biztosítja számára — ha családja nem nagy — a gondtalan megélhetést; olyan is van néhány, akinek nincs ugyan nagy fizetése, de a körülményeknek reá nézve kedvező alakulása folytán, közgazdasági tevékenységével az átlagnál nagyobb jövedelmet képes magának biztosítani; a jegyzők óriási százalékánál azonban, ahol a fizetés a törvényben megállapított minimumot nem haladja túl, a törvényesen megengedett magánmunkálatok díjai sehol sem biztosítanak a családok jegyzőnek gondtalan megélhetést. Kézenfekvő dolog, hogy 1600 K évi fizetés egy családnak rettenetesen csekély összeg; arról pedig gondoskodtak a vármegyék és gondoskodik a belügyminiszter, hogy a magánmunkálatokból eredő jövedelem a jegyző zsebében penzzajlást ne okozzon.

A jegyző készíthet telekkönyvi bekebelezésre alkalmas adásvevési és zálogjogi iratokat; kiállítja a községi bizonyítványokat, fölveszi a hagyatéki leltárakat, folyamodásokat szerkeszt katonai és kivételes nősülési ügyekben, munkásszerződéseket készít s aztán pontum.

A megállapított munkadíjak mellett mennyi esetnek kell előfordulni, hogy a befolyó jövedelem elérje évenként az 500 koronát.

A jegyzői állás nagy jövedelmessége, a jegyzőségek 90%-ánál, ma már csak mese.

Ismertem egy jegyzőt, akinek vagyonát több millióra becsülték; ma már nyugdíjban van. Ez a szerencsés kartársunk gyárak és iparvállalatok alapításával és nem a magánmunkálatokból szerzte vagyonát.

En egyszerű életmódot folytattam; de hivatalos működésem ideje alatt, amíg családom volt, soha nem tudtam megelni hivatalom jövedelméből.

De tegyük föl, hogy a jegyzői kar nagy részének alkalmá nyílnék közgazdasági téren anynyira érvényesülni, hogy annak alapján jó módra

tenne szert, kérdem: nem szégyene az annak az államnak, mely úgy javadalma fontos pozícióra helyezett tisztviselőit, hogy azok más téren kénytelenek keresni — esetleg igazi hivatásuk elhanyagolásával — létfenntartásuk eszközeit?

Az orsz. jegyzőegyesület megállapította a jegyzői fizetésminimumot. Javaslatát fölterjesztette egy a képviselőházhoz, mint a belügyminiszterhez. Itt, nézetem szerint újabb intézkedésnek helye nincs.

Fizetésünk rendezéséhez adatokat nem gyűjtünk. Ha gyűjtenénk s azzal előállnánk, azt mondaná a miniszter, hogy az adatok nem hitelesek.

Aztán egyszer gyűjtöttünk adatokat, az 1911 évi állami költségvetés tárgyalásának idejére. Az adatok kiterjeszkedtek a községi közigazgatás egész mezejére. Aki az eseményeket figyelemmel kíséri, emlékeztetik rá, hogy az általam Pál Alfréd orsz. képviselő rendelkezésre bocsátott adatok nyomán nagyon élénk vita fejlődött ki a belügyi tárca költségvetésének tárgyalásakor s az eredmény? . . . az akkori belügyminiszter szóra sem érdemesítette a községi közigazgatás érdekében történt felszólalásokat.

Ilyen eset, nem csoda ha lehangozta az orsz. jegyzőegyesület adatgyűjtési kedvét. Különbösen is az adatgyűjtés a belügyi kormány kötelessége. Ő tudja, mit akar és mire van szüksége. A belügyminiszter 8 rövid nap alatt megszerezhet magának minden adatot, amire fizetésünk rendezése szempontjából szüksége van.

A jegyzők — szerintem — nem követhetik azt a tanácsot, hogy követeléseik körül válogassák ki a fizetésrendezést, a többivel pedig hagyjanak fel. Nekünk egyformán szüksége valamennyinek a megvalósítása. A teljesítés sorrendjének megállapítása pedig a belügyminiszter joga és, sajnos, nem a miénk.

Követeléseink mindenike reális; azoknak más tisztviselői kategóriák már rég birtokában vannak.

A politikai helyzet feltordult állapotát nem tekinthetem olyan akadálnak, mely elhárítható ne volna kívánságaink teljesítésének útjából. A közelmúlt megmutatta, hogy a kormány, amit akar, meg tud valósítani. Így, hogy többet ne említek, nem volt akadály a vármegyei, városi és állami tisztviselők fizetésrendezésének, a családi pótlékról szóló törvény megalkotásának a tulságosan is zavaros politikai helyzet.

Beszéljünk őszintén. Nem a politikai helyzetnek különféle alakulásai gátolták eddig sem a községi közigazgatás fejlesztésére. Az egyetlen akadály az volt s az ma is, hogy 1867 óta mai napig — Tisza Istvánt kivéve — egyetlen belügyminiszter sem akart foglalkozni a községi közigazgatás bajaival. Az egymást felváltó belügyminiszterek szeme soha nem látott tovább a járásnál; egyedül a Tisza István látószeme fedezte föl, hogy a járáson túl van csak az igazi élet, ahol megelevenednek a törvény holt betűi. Az ő belügyministersége idején nem volt akadály a politikai élet felfordulása, hogy a jegyzők sorsán a lehetőségekhez képest segítsen.

A jegyzői kar őszintén felárta a helyzetét úgy az országgyűlés, mint a belügyminiszter előtt. Elhatározta, hogy kérvényével nem szaporítja azt az akadémizmust, mely emlékiratból a képviselőház és a belügyminiszter levéltárában képződött. Felhagy a könyörgéssel, a különléssel, amely már eddig is ferjűni önértékének rovására esett és . . . hallgat. Visszahúzódik arra a szégyenletes helyre, amelyet a bíró háta mögött részére a községi törvény kijelölt. Elvonul a politikai és vármegyei élet porondj ról; kirekeszti magát a társadalmi, kulturális mozgalmakból és nem vesz részt a szociális alkotásokban és nem irányítja kis falujában a közszellemet. Végzi szorosán vett hivatalos dolgait.

Önkéntes temetkezése lesz ez társadalmunk egy nagyon hasznavehető és agilis szervezetének.

Lehet, hogy ez az önkéntes számkivetése társadalmunkból a jegyzői karnak, nem csinál jelentős eltérést a magyar glóbus forgásában; de ha csinál, annak nem a mi karunk lesz az oka, hanem azok, akik ennek a hazát és a népet cselekvéssel szerető testületnek elkeseredését idáig fokozták.

Országos egyesületünk megtette kötelességét arra nézve, hogy a jegyzők vegső elkeseredésével járható veszedelem megelőztessék. A helyzet kulcsa a belügyminiszter kezében van; egyedül tőle függ, hogy a rend és a békés munka a községekben ezentul se szüneteljen.

Elmélkedés.

Irtó: E. J.

Amilyen puszkaporos a levegő minden oldalról, amilyen szomorú napok jönnek, bizony sok elmélkedni valót találunk. De nemcsak mi a kicsik, hanem ők a nagyok is.

Velem együtt bizonyára nagyon sokan olvasták a múlt heti lapokból, hogy a magyar és osztrák pénzügyminiszternek rémesen rossz éjszakaija volt, amikor a Berchtold külügyminiszternél elfogyasztott kütünö ebéd (nálunk vacsorának hívják) után, a közös minisiteri tanácson úgy éjtél tájban Aulfenberg hírtelenében nem kevesebb mint 500 milliót követelt hadi és lsten tudja mi célokra. Nem is kért, hanem követelt. Követelt ebben a háborús világban, amikor mindenki jól tudja, hogy ma csak adósság, de pénz az nincs. Ezen igazán világraszóló eseménynek azt hiszem olyan irgalmatlanul nagy hordereje lesz, amiből alaposan kijut a mi részünk is, ha esodálatosan nagy éberséggel és streberséggel igazunkat ki nem könyökoljuk.

Tessék hát megjegyezni, hogy Aulfenberg követelése meg nem végleges Amen szó. Most engedett az 500 millióból csak 300 milliót, csak azért, hogy a jövőben 900 milliót kerhessen. Máskep nem tudják Horvát-Slavonországot tölünk kikapcsolni, csak a mi pénzünkön.

Szinte háborzongató érzés veszi körül az embert, ha penzről kell beszélni. Hát meg ha kének! Sehol nem mutatkoznak enyhülés jelei és ezri mindenki, aki hitre szorult, hogy rendkívüli nehézséggel jár penzt kapni és aki kap, annak is olyan rettenetes magas kamatlábat kell fizetni, hogy csak úgy nyög beléje. Nincs pénz. Sokan átkoznak, szidják a bankokat és nem egy, már messziről elkéri a bankdirektort. Szegény bankigazgatók. Mit tehetnek ők, a picik urai? Hiszen egyik-másik már oly kicsiny, hogy ki sem látszik a földből. Örül, hogy kegyelemből nem huzták rajta és bankján végig a hurkot. Mert utóvegre minden bankot, minden egyes bankigazgatót meg sem lehet kipusztítani. Magról is kell gondoskodni.

Pedig higgyék el, nem tehetnek erről sem a bankigazgatók, sem a penzintézetek, mivel azok is alig kapnak s ha kapnak igen drága kamatláb mellett kapják a penzt és végeredményében mit csinálnak? Megis csak az adóson kell nekik beszélni a kamat különbözeteket. Sehonnasem int remény, hogy ezen helyzet belátható időn belül meg fog javulni, sőt a háború veszedelme napról-napra lenyegesen súlyosítja a helyzetet. Hozzáértők szerint fel even belül a helyzet kedvező megváltoztatására számítani nem lehet. De nem-e lesz a helyzet a mainál is súlyosabb? ez irányban is nagyon megoszlanak a vélemények. Ami nálunk a múlt héten történt, emlékeztet a tőzsdék legvégzetesebb krachjaira. Az európai tőzsdéken, a gabona- és értéktőzsdén a beavattottak egy millióra becsülik csakis az elmúlt hét árvesztéseit és sajnosan kell megállapítani, hogy a budapesti tőzsdén is sok gyenge játékos üszött el. Hogy egyesek szerencsével is operáltak, az csak az illetőkre kellemes, de ily végzetes áreséseket talán csak a hetvenes évek elején jegyzett fel a tőzsde, amit most a nagy európai leszámolás, a balkáni béke meghiusulása mind kétségbeesztőbbé teszik a helyzetet, ami egyrészt további áresésre és a pénz további drágulására vezet. Helyen való a legmesszebbmenő tartózkodás és óvatosság. Teljesen lehetetlen kombinálni, hol érnek veget az értékpapírok tőzsdéi jegyzései és a gabonanemek meddig fognak emelkedni s végül milyen drága lesz meg a kölcsönpenz?! Hisz tartasuk szem előtt, hogy ma már nagy és virágzó magyar városok is 8% nál magasabb kamattal teritene meg sürgős természetű kölcsönök után. S ez csak irányadó?!

Csendes készülődéssel várják az emberek november elsejét. Ekkor köszönt be a kegyelet napja, mikor a temetőben száz meg száz kegyeletes kéz buzgólódik a sírok és kripták illó módon való elrendeztetésén. Az üzletekben meg a piacon a sírkoszorú mostanában a legkelendőbb cikk, mindenki siet a halottak emlékének ezuttal is méltó díszszel áldozni. A legkülönösebb nemű és alakzatu sírkoszorúk pompáznak a virágkereskedésekben. Vevők között ott vannak a szegények is, akik utolsó fillereik árán is rajta vannak, hogy drága halottjaik iránt való kegyeletes megemlékezésüknek látható jelet adhassák. Nehány nap választ el bennünket attól a naptól, amikor az örök nyugalom es pihenés tanyái, a temetők új díszben pompázva, fényárban úsznak és a hívők seregestől tudolnak kifelé, hogy buzgó imákban fohászokodjanak az örök álmat alvók lelki üdvéért.

Jönnek évek, múltak évek. Tavasz után nyár, nyár után a lombhullató ősz jön s környörelenül letépi, megsápasztja, lefonnyasztja a leveleket. Mulandóság! Közös sirja mindannak a mi szép vagy rút, jó vagy rossz, közös temetője bánatnak, örömegek egyaránt.

Vándoroljunk hát ki a temetőbe, szenteljünk ezt az egy napot halottainknak. S elmélkedjünk a mulandóságról.

A Kulai Artézifürdőben a gőzfürdő férfiaknak vasárnap, kedden, csütörtökön, szombaton, nőknek hétfőn, szerdán, pénteken **nyitva** d.e. 6-12-ig, d.u. 1-6-ig. **KÁDFÜRDŐ** naponta férfiak és nőknek. **JEGYEK a pénztárnál előre váltandók.**

Hirek a megyéből

Vármegyei közgyűlés. Bácsbodrogvármegye törvényhatósági bizottsága az idei harmadik évnegyedes közgyűlését október 30-án és a szükséghez képest a következő napokon — mindenkor d.e. 9 órakor — Zomborban a megyei székház-épület nagytermében tartja meg. —

Elterjedt hír, hogy ifju **Vojnits István** vármegyének főispánja, közigazgatási bíró, más forrás szerint, a Ferencsatorna rt. elnöke lesz. A főispáni széket pedig **Szemző Gyula** Baja város főispánja foglalja el. A szabadkai B.N. i. hó 25-iki számában a főispánválasztásról a következőket írja: „Bácsmegeye új főispánja. A ma reggeli lapok megírták, hogy Bácsmegeye és Zombor város főispánjává **Szemző Gyula** volt bajai főispánt nevezte ki a király. A fővárosi lapok egy része sietett ezt a hírt megafoljni. A cáfolat ellenére jól értesült forrásból közlik velünk, hogy **Szemző Gyulát** a király kinevezte Bácsbodrog vármegye és Zombor város főispánjává. **Szemző Gyula** kinevezése osztatlan örömet és általános meglepedést kelt a megyében, ahol jól ismerik az ő szimpatikus egyéniségét és kiváló erélyét s tapintatát, melylyel közigazgatási teendőit végzi.”

„Az Ujság” i. hó 25-iki számában írja: „**Szemző Gyula**, a volt bajai főispán rég nem járt a klubban. Ma este egy bácskai csapat élen megjelent a pártkörben, nagy érdeklődést kelte: mert Baja, Zombor és Bácsmegeye főispáni állásainak egyesítéséről van szó s a hármas főispán-ságot, hír szerint, **Szemző Gyula** kapja. **Szemző és Vojnits István** báró, a munkapárt alelnöke sokáig konferáltak.”

Zombori hírek.

Buday Gerő bizottsági tag indítványt terjesztett a csütörtökön megtartott zombori közgyűlés elé **Schweidel József vértanú** hamvainak hazaszállítása tárgyában. **Buday** indítványában a plébánia templom alatti kriptát szánta a vértanú örök pihenéshelyének és azt indítványozza, hogy a plébánia templom elé obeliszket állítson a város. —

Weidinger testvérek nagykereskedők a Jókai-terén nagyszabású 2 emeletes bérházat építenek 6 nagy lakással, gőzfűtéssel és vízvezetékkel. Alul lesznek a czég üzlethelyiségei. Az épület 360 ezer K-ba kerül. —

Apáthy István kolozsvári egyetemi tanár e hó 20-án a Szabad Lyceumban „Fejlődés és forradalom” címmel felolvasást tartott. A tudós tanárt hitvese is elkísérte Zomborba, ahol rokonuknak **Margittay** törvényszéki bírónak vendégei voltak.

Szabadkai hírek.

Halálra ítélt cipészlegény. A Haverda-tárgyalás óta nem volt Szabadkán akkora érdeklődés törvényszéki tárgyalás iránt, mint e héten. **Lőrinc Máté** topolyai cipész állt a bíróság előtt, aki meggyilkolta a feleségét. Halálra ítélték. A mikor este 9 órakor az elnök kihirdette előtte a halálós ítéletet, **Lőrinc** a legnagyobb nyugalom hangján kérte: Méltóztassék kegyelemre ajánlani öfelségének. Majd mélyen meghajolt az elnök és az esküdtek előtt, megköszönte a védőjének, hogy szép beszédet mondott, aztán visszament a fogházba, ott vacsorát kért s 10 óra felé már nyugodtan aludt.

Repülőnap volt folyó hó 20-án. **Kvasz** pilóta „Szerencse le” elnevezésű piros gépén nagy közönség előtt repült fel. 100 méternyi gurulás után 10 méteres magasságban elrepült és sokáig nem volt látható, annyira, hogy már bajt sejtettek és automobillal akartak keresésére indulni. De ekkor újra látható lett és 50 méterre a közönség előtt simán leszállt. — A második felszállás a gép makaeskodása folytán nem sikerült. —

Felrobbant — a kályha **Birkás Gyula** ügyvéd ebédelőjében. A cserépkályha túlságosan meg volt rakva és a füstös talán elzárva. A fejlődő gázok a cserépkályhát szétvetették. Tűzoltók léptek közbe. —

Néger portása volt **Nádasy** szabadkai szingigazgatónak, de visszavagyott afrikai hazájába, fölmondott **Nádasy**nak. Mielőtt az afrikai útját megkezdte volna berúgott állapotban a királyhalmi tanyák közt okozott nagy rettegést, agyaföbe verte az embereket. A királyhalmi rendörség jelentésére **Szegedről** lovasrendőroket küldtek ki és a négert beszállították a szegedi rendörségre. Másnap a néger nem akart semmit sem tudni és panaszos híján szabadon bocsátották. —

Ujvidéki hírek.

Izgalommal kísérik **Ujvidéken** a harctéri híreket. Sok családnak rokonai vannak a harctéren. Az első elesett szerb tiszt dr. **Runo** belgrádi 27 éves ügyvéd, kit sokan ismertek **Ujvidéken**. Két hónapja, hogy ügyvéd lett és két héttel volt házas a tragikus végű fiatalember. — Hivatalos jelentések az elesettekéről még nincsenek. —

Séviés Mitrofan szerb püspököt súlyos baleset érte. Palotájának lépcsőjén megcsúszott, arcát, ajkát megsértette és két fogja is kitért a szerencsétlen lezuhanás folytán. Általános a részvét az ősz egyházi iránt. —

Hymen hírek. Báró **Vécsey Béla** Budapestről házasságot kötött **Geizler József** r. k. tanító leányával Irénkével. — **Prokopetz József** kir. főg. tanár nőül vette **Pfeiffer Etelkát** Ujtuttakon. —

Messenger Boy vállalat alakult itt, és az ügyes boyok megbízhatóan teljesítik a szolgálatot.

Mészáros Viktor ny. tisztartó 68 éves korában elhunyt. —

Az **I. Ujvidéki nőegylet** nov. 4-én a Kovács-vidgádóban nagyszabású mulatságot rendez. —

A **selyemtenyészési** főfelügyelőseget innen **Szegedre** helyezték át. —

A **szerb Malica** kárára tav. elkövetett 400 ezer K-ás sikkasztás bűnügyében a kir. törvényszék meghozta az ítéletet. A főtettes: **Manojlovits** pénztáros elmeogyintézetben van, **Markovits** Arkádia főkönyvelőt 4 évi fegyházra ítélték. —

Wagner Károly dr. városi tb. főorvosnak „Sikeres védekezés a vörhenyjárvány ellen” című dolgozatát pályadíjjal tüntette ki egy szaklap. —

Sajkásszentiván községben kedden tartották meg **Faragó János** megyei tanfelügyelő elnökléte alatt az ovónövélasztást. Egyhangulag megválasztották **Stefánovits Katalint**.

Magyararkanizai hírek. Öngyilkos lett f. hó 24-én a városi főorvos: **dr. Roxer Gyula**. A hír nagy megdöbbenést keltett. A kütünö orvos és emberbarát 56 éves volt, 28 éve főorvosa a városnak. Agilis, közbecsülésben állt, szerepvívó, jótékony ember volt; vagyon is gyűjtött. Boldog családi életet élt, míg **Dóra** nevű egyetlen leánya néhány év előtt meg nem halt. Azóta búskomor lett. Feleségével együtt naponta friss virágot vitt egyetlen gyermeke sírjára. A bánat megörölte lelkét és valószínűleg pillanatnyi elmezavarában követte el végzetes tettet. — **Kórossy Emil** szabadkai ev. lelkész a sógorát vesztette el benne. A városi tanács a következő gyászjelentést adta ki:

Magyararkanizsa r.t. város Képviselőtestülete, **Tanácsa** és tisztviselői kara mely tájdommal jelentik **Dr. Roxer Gyula** városi főorvos úrnak e hó 24-én történt váratlan gyászos elhunytát. A boldogult 28 éven át páratlan ügybuzgósággal, kiváló szaktudással és tehetőségének teljes kifejtésével felette áldásosan működött városunk javára, kinek példája az utódokra serkentőleg hat. Kedves halottunk földi maradványait a gyászházból okt. 26-án d.u. 3 órakor kiserjük örök nyugalomra. Al-dott legyen emléke! Magyararkanizsa, 1912 október 24-én. Magyararkanizsa város tanácsa.

Topolyai hírek. **Turkovits Emil** kir. járásbíró nőül vette **Bálint Ilonka** úrlányt Erdőteleken. — **Dr. Kiss József** ügyvéd eljegyezte **Eckert Annát** Péterréven. — **Mult vasárnap** tartották meg **Ujpusztán** a megyei agárversenyt igen nagy érdeklődés mellett. — **Eredeti** olajfestményeket állítottak ki a mult héten a **Nagy Sándor** féle vendéglő nagytermében. A közönség alig támogatta a kiállítást. — **A topolyai cigányzenekarok** sem tudnak már megélni. **Zsiga Imre** primás zenekarát Nagybecskerekre vitte. — **A topolyai járás** területén már megkezdtek a telefonhálózat kiépítését. Rövid idő múlva az összes községek össze lesznek kötve járási székhelyükkel s ezek útján a fővonalakkal. —

Kishegyesi hírek. A szabadkai törvszék 3 hónapi fogházra ítélte **Dudás Mihály** kishegyesi 31 éves földmivest, mert ez régi haragosát egy községi rendőrt, aki előbb őt megtámadta, ösz-szeszurkált. — **Elek János** asztalosmestert azzal gyanúsították, hogy elhalt neje az ő brutalitásának lett az áldozata. A hullát exhumáltak és az orvosok agyrázkódás folytán beállott agyhártyalobot jelölték meg a halál okául. Az országos igazságügyi tanács ezt nem látta beigazolva és az ítés látható nyomának, a hullákon szokásos vérsüllyedés följát véleményezi. Valószínűbbnek tartja, hogy fertőző betegség volt a halál oka. A szabadkai kir. ügyészség ennek alapján elejtette az **Elek János** elleni vádat.

Hódsági hírek. Nov. 10-én a bácsmegeyei gazdasági egyesület **Hódságra** nagybószabású vándorgyűlést rendez. Az előkészítő bizottság élén **Szemző Károly** főszolgabíró és **Lórenc Miklós** gazdaköri elnök állnak. A gyűlésen **Leidenfrost** földbirtokos az amerikai rendszerű kukorica művelésről, **Milodánovits Simon** ny. honvédezt. (Szabadka) a komlótermelésről, **Ihrig Pál** a zombori cukorgyár felügyelője a cukorrépa terményről, **Winkler János** a gazdák szervezkedésének szükséges voltáról fognak előadásokat tartani. Délben társasbéd, azután helyi lódíjazás lesz, este pedig gazdaköri ifjusági előadás. A gazda-ünnepélyre sok vendéget várnak.

Zsablyai hírek. **Dr. Honheiser Sándor** járásbírósi jegyző Budapestben letette a bírói vizsgát. — **A szabadkai mértékitelesítő** hivatal az összes mértékeket e hó végén fogja hitelesíteni a községhezán. — **Meglopták** özv. **Borisev Péternét**; a mult héten egy éjjel ismeretlen tettesek betörték házába. A csendörség nyomoz. — **Veszétség** van a nádaljai marhaállomány között; a m. héten újra 11 drb hullott el. Az inficiált állomány el van különítve. — **Huszág** Sándor járási m.kir. állatorvosgyakornok m. héten Budapestben letette a járási m.kir. állatorvosi szakvizsgát. —

A bácsbodrogmegyei gazdasági egyesület gombosi gazdakörével karöltve **Gomboson** okt. 20-án lódíjazást rendezett. A bíráló bizottságot az előállított lovaknak sem mennyisége, sem minősége nem elégítette ki, különösen kevés és gyenge volt a 3 éves kancacsikók csoportja, így az összes díjakat nem is adta ki a bizottság.

Bácsföldvár képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén **Lovász István** községi jegyzőnek 600, **Nácsa Márton** irnoknak 400, a díjnokoknak 360, a tanítóknak és **Balla Dénes** állatorvosnak 200-200, a harangozóknak, kertésznek és kézbesítőnek 120-120 Kval javította a fizetését. A rendőroök és kisbírók egyenként fél lánc föld élvezetét kapták.

Adai hírek. Sztrilich Béla járási főszolgabíró a m. héten tartotta meg a szokásos hivatalvizsgálatot. Az eredménnyel meg volt elégedve. — A lapokat bejárta az a hír, hogy Ada szolgabírósgát kíván. A kereskedőknek ez minden esetre ez érdeke lenne, de járásbírósgát és adóhivatal nélkül megterhelése az ügyes-bajos népeknek. — A múlt héten Rebmann Károly ny. tanító hangversenyt rendezett. Duett számai és kesergőnótái hatásosak voltak, közönsége azonban igen gyér volt. — *Fiatalsuhancok* a m. héten halálós végű verekedést rendeztek. Éjjel meglesték a korcsmából kijövő Kiss Sándor 20 éves és Király András 26 éves legényeket. Előbbi egy 18 éves cigányfiú bicskájával megölte, a másikat Rusák György 18 éves suhanc halálosan megsebesítette. — A vármegyei telefonhálózat kiépítése több évre van tervezve és így Ada és a tiszamenti községek eddig még nem juthattak a megyei telefonhoz. Ideiglenesen a tiszai ármentesítő társulat telefonja van a hivatalokba bekapcsolva. — *Razzia* volt két korcsmában és csak 32 darab bicskát, néhány konyhakést és egy revolvert szedtek el a rendőrök a virtuskodó legényektől. Mindezekre nincs szükség — a csárdásnál! —

Hercegszántói hírek. Egy itteni mészáros juhalkájában egy háromlábú bárányka keltt érdekldést. A bárányka bal hátsó lába teljesen hiányzik, helyén egy kis bőrnulvány van. A néhány hetes bárányka 3 lábán szökdecsel az anyja után és egyébként semmi baja.

Dávodi hírek. Az idén nagyon szép idő kedvezett a dávodi bucsúnak és már régen nem volt ily zajos és szép bucsu a községben. Sajnos ez sem mulhatott el bicskázás nélkül. A talu legmagasabb legényét ifj. Bertók János 21 éves dávodi rekrutát, akinek másnap kellett volna bevonulnia, de előbb egy nagyot mulatott, a korcsmában hasbaszúrták.

Péterrévei hírek. Egy budapesti ügyvéd dr. Dénes Dezso ügyvédi irodáját községünkbe helyezte át. — *Háboru helyett* a börtönbe kívánczoktunk Forec Lajos és Király Mihály, akik közül előbbi mint katonaszökevény, a másik a 3évi börtön elől Szerbiába szöktek a múlt évben. Most ott a háborúba kellett volna vonulniok, de inkább visszaszöktek. Az itteni esendőrörs előbit szabadkai ezredhez, utóbbit pedig a szegedi csillagbörtönbe szállította.

Bátmonostor községben lemondás folytán a jegyzői állás megüresedett. Pályázatok nov. 10-ig a bajai főszolgabírósgához intézendők.

Kátyi hírek. A község ügykezelését Milits János titeli szolgabíró megvizsgálta és ott mindent a legnagyobb rendben talált. A község buzgó jegyzőjének Városi Mihálynak ezért elismerését fejezte ki.

Színészet Kulán. Rajcsányi István színigazgató jól szervezett társulattal e hó 23-án kezdte meg előadásainak sorozatát a kulai Kaszinó nagyertermében. Eddigi előadásai után jó véleményt alkottunk társulata felől és ha községünk nem mér nagyvárosi mértékekkel és figyelembe veszi a kis színpad okozta nehézségeket, a berendezés és díszletek hiányát, akkor a szereplők nehéz feladatát is jobban tudja méltányolni. — Eddig 3 víg darabbal szórakoztatták a közönséget. Az első este Kövesynek idegenből átültetett és a budapesti híres Berkovitsné női szalonjának reklámot csináló víg darabja ment: „Berkovits és társa.” A darab minden, csak nem eredeti — száz és száz variációban láttuk már a kikapós férjet, az ugyanilyen apóst és tejfőlős száju fiút. A szép Berkovitsné férje, apja és öccse véletlenül találkoznak egy — táncosnővel. A férj egy eljegyzési jelenetet szenved végig a táncosnővel, akinél közben a gyanút fogó Berkovitsné, mint szobalány szolgálatot vállal és végig nézi az egész komédiát. Az egészet nem mesélhetem el — a fő, hogy a végén a férj és feleség kibékülnek, az após megkapja az obligát fonokat az anyóstól, a kadet-fiú pedig kukli-predikációt és néhány nyaklevest kap az apától. — A színésznők és színészek mind jól játszottak, de a szép Berkovitsné egy csapásra meghódította a közönséget. Székely Ilonka játszotta ezt a szerepet igen kedvesen. A valóságban lehetetlen lenne ily szép asszonytól — elpártolni. *Csütörtökön* a „Leányvásár”-t adták telt nézőtér előtt. Martos Ferenc és Jakobi ezen szép operettje nagy scenikai igényeket támaszt — ezt itt csak az illúzió pótolhatja. A darab is, a szereplők is igen tetszetek a közönségnek. Székely Ilonka mint Bessy és Bihari Manczi mint Lucy, Csolnacos mint Migles Tom különösen tetszetek. *Pénteken* „A golyó” (My Bábó) Maryaret 3 felv. bohózatát adták elő. Mit ki nem találna még a bohózat írók, hogy a publikum nevetési görcsökhöz jusson! A színpadon ez egyszer elegáns hálósobát láttunk — a mi a Kaszinószállodás érdeme. A darab nagyon sikamlós s csak „érdemes” szülők nézhetik végig. Leányok nem is voltak a nézőtérben. — A darab meseje igazán — amerikaias, nemhiába Chicagóban történik a bolond eset. Egy becsületes naiv férjnek Hardy kereskedőnek (Fekete) fiatal és bájos felesége Kitty (Szalóki Sz.) sohasem tud igazat mondani és így egy ártatlan és eltagadott ebéd miatt, melyet családjuk egy eseten barátjával egy étteremben elköltött — magára vonja férje haragját, aki hűtlenséggel gyanúsítja és otthagyja ifjú nejét, aki egyébként is nagyon fél a gyermekáldástól, holott férje mindig fiúról ábrándozott. Az elhagyott ifjú hölgy Aggie barátnője (Bihari M.) és ennek férje Jimmy (Zilahy) — kivel együtt azt a bizonyos ebédet

Kitty elfogyasztotta és amiből a nagy baj keletkezett — kieszelnek valamit, hogy a férjet viszatérésre bírják. — Mi lehetne ez más mint egy bébi! Jimmy jóbarátságban van a menhely igazgatójával és néhány hónap mulva szereznek egy fiúcskát, de még mielőtt ezt Kitty házába vihették volna, már megsürgönyözték az örvendetes családi eseményt a férjnek, aki expressze megjelent és boldogan ölelte át az ágyban fekvő fíkius nejét. Most már a részletektől el kell tekintenem, ez amugy sem hivatásunk, hogy a darabok tartalmát is ismertessük. Röviden: Jimmy az utolsó percben meghozza a gyermeket; az apa boldog. — De a gyermek anyja nem akarja otthagyni és követeli a gyermeket. A boldog apának azt hazudják, hogy ez a gyermeknek volt örült dadája, akit elcsaptak. A férj a rendőrségre rohan segítségért. Az alatt megtudják a „szövetekesek” hogy a közeli mosónéknak ikrei születtek. Jimmyt odaküldik, hogy hozzon el egyet, mert az első az anyjának kell visszaadni. Jimmy el is hozza, de mielőtt még a másikat visszahozhatná, megjelenik a férj és — ikreket talál a bölcsőben. A helyzet még tovább bonyolódik és végre a mosóné másik gyermeke is Kitty házába kerül és a boldog apával elhitetik, hogy 3 gyermeke van és csak kiméletességéből mutatták meg neki egyiket a másik után. De csakhamar betörnek, a mosóné hazaérkezett férje és a menhelyi anyja és a megjelent rendőrtiszt előtt bevallja Kitty, hogy az egész csak — tréfa, a gyermekekhez neki semmi köze, ő csak a férjét akarta hazacsalni — Tabló! — Egyébként mindenki jól játszott; Kitty fehérneműje úgy a hölgyek, mint az urak érdeklődését le tudta kötni . . .

Hírek

Zundl Péter, kalocsai prépost kanonokot, egyházmegyei főtanfelügyelőt f. hó 24-én nagy szerencsétlenség érte. Reggel felkelés után agyszélhűdésben összeesett. Állapota súlyos. A szerencsétlenség híre nagy részvétet keltett.

A járásbírósgok telefonja. Az igazságügyi kormány elrendelte, hogy az összes járásbírósgok belevonassanak a telefonhálózatba. Ez a közhasznú kormányintézkedés, mely a jogkereső vidéki községet közvetlen összeköttetésbe hozza a bíróságokkal, Kulán már megvalósult. *A kulai járásbírósg telefonszáma 16.*

Esküvő. Heib Pál okl. gyógyszerész f. hó 19-én nőül vette Gutvein Mici úrlányt, Gutvein László torzsa gyógyszerész és neje szül. Frick Mariska úrnő leányát.

Kulai hírek.

Kula község képviselőtestülete f. hó 25-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az 1911 évi közpénztári számadás minden észrevétel nélkül elfogadott és a felelős számadóknak a felmentvényt a szokásos óvások fentartása mellett megadott; — a községi jegyzői laknak özv. dr. Kniesel Frigyesné úrnőtől megvett házra vonatkozó adásvevési szerződés az árvaszék határozata folytán hatályon kívül helyeztetett. Egyben egy bizottság küldetett ki, hogy a jegyző-lak feleltetésére vonatkozólag vázlatos tervet készítsen s eljárása eredményéről 30 nap alatt tegyen jelentést; — Hahn András pótdadó törlése iránti kérelmével elutasított, de méltányosság-ból megengedtetett, hogy hátralékát 5 év alatt fizesse le; — az utcai közvilágítás tárgyában érkezett nm. m. kir. B. M. határozat, mely bírői útra utasítja a községet, tudomásul vétetett; — Rankov Nitya és tsai kérelme a lecsapoló árkon át hidépítés tárgyában, a napirendről levétetett; Gaity Szevén részére 900 K kölcsön szavaztatott meg.

Kanyó Lajos kulai földbirtokos, egy kiterjedt kulai család neszora, f. hó 24-én 80. évében elhunyt. Régebben úgy a községnél mint a közeletben érdemes működést fejtett ki. Szabadon gondolkodó, az igazságot kereső ember volt. A régi, esődbe jutott kulai takarékpénztárnál igen súlyos veszteséget szenvedett, de később azt kiheverte. A gyszoló család a következő gysz-jelentést adta ki:

Mélyeséges bánattal és fájdalomtól megtörtént tudatjuk számos rokonunk nevében is, hogy jó ferjem, felelhetetlen edesatyánk, szeretett nagyapánk, illetve dedapánk Kanyó Lajos az Ur akarata folytán, hosszas szenvedés és a halotti szentség felvétele után okt. 24-én reggel 3 órakor életének 80. évében jobbrale szenderült. Drága halottunk holt tetemet okt. 25-én d. u. fél 4 órakor helyezük örök nyugalomra a helybeli r. k. temetőben levő családi sírboltba. Az engesztelő szentmise áldozat okt. 25-én reggel negyed 8 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az Úrnak bemutatni. Kula, 1912 okt. 24. Aidas és beke a drága halotti emlékére! Özv. Kanyó Lajosné Szobonya Mária neje, Nagy Jánosné Kanyó Erzsé, özv. Juhász Mihályne Kanyó Julia, Gonclik Imréné Kanyó Boris, Papajcsik Antalné Kanyó Kati, Futó Mihályne Kanyó Mária gyermekei, vejéi, 25 unoka és 21 dedunokája.

A Kulai Famunkások nov. 3-án a Kulai Kereskedők Egyesületében a kulai szegényalap, rokkant iparosok alapja és nyugdíjgyűlet külön alapja javára táncszórakozással egybekötött jótékony célú műkedvelőelőadást rendeznek, melyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívják. Helyárok: I-III, sor 2 K, IV-VI, sor 1.60 K, VII-VIII, sor 1.20 K. Alóhely 1 K. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetéseket a jótékony alapokra köszönettel fogad és hirlapban nyugtáz a rendezőség. Jegyek előre válthatók Szegő tanító úr rendezőnél. — Színre kerül: A piros bugyellárás. Eredeti népszínmű, dalokkal, írta Csepregy Ferenc.

Mály László kulai gyógyszerész 100 éves. Ezen alkalomból barátai szívélyesen üdvözölték a köztisztelőben álló gyógyszerészt. Közvetlen elődje volt neki Heincz Nándor kulai nagybirtokos. Régebben Radány birta e patikát.

Nusz György kulai cipészmeister f. hó 20-án hirtelen elhunyt. A derék iparos temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Ujverbászi hírek. A munkásgimnázium okt. 28-án megnyitja I. és III. évfolyamait a főgimn. épületében. Az intézmény iparosok, kereskedők és munkások rendszeres középiskolai tanításával foglalkozik és általános ismereteket és műveltséget terjeszt. — *A reform. templomot*, a renoválás után, f. hó 20-án szentelték fel. Róth J. újsóví lelkész szép imát, Keck Zs. cservenkai lelkész nagyszabású ünnepi beszédet mondtak. *Kármán József* verbászi ref. lelkész, a nagy tiszteletben álló aggastyán mondott ezután megható halálímát. Schmidt Henrik gondokaművész vallásos szójátéka emelte az ünnepi hangulatot. — *A verbászi ref. egyház* történetét megírta Weimann Péter ref. segédlelkész. A mű a község 125 éves történelmét is felöleli; 300 letelepülőnek származási adatait közli. Az 1848-49 eseményekkel is foglalkozik, amidőn a verbásziak is lelkesen csatlakoztak a szabadság ügyéhez. A könyvszerzőnél, Verbászon 1.80 K-ért kapható. — *Esküvő.* Friedmann Sándor nagykereskedő november 3-án tartja esküvőjét Pozsonyban Leicht Henriette kisasszonnyal. —

Óverbászi hírek. *Lackovits* Miklós közs. végrehajtó évi fizetését, tekintettel kiváló szorgalmára 320 K-val felemelte a község. *A rendőség* pedig fejenként 50 K drágasági pótlékot kap. *Öncsonkítást* követett el Schröder Péter óverbászi legény; mielőtt a katonasághoz bevonult ellötte jobb mutatoujját, hogy a katonai szolgálatól megszabaduljon. Most a katonai kórházban fekszik. Ha onnan kikerül valószínűleg lecsukják hosszabb időre.

Véprődi hírek. *Orvosválasztás* volt f. hó 21-én. Dr. Kopenc Lajos volt az egyedüli pályázó és őt természetesen egyhangulag meg is választották. Az új orvos Kolozsvárról jön Véprőd községbe. — *Rapp* János tanító betegsége folytán 6havi szabadságot kapott. — *A rendőség* évi fizetését fejenként 65 K-val felemelte a képviselőtestület.

Cservenkai hírek. A társulati magyar iskola tanítóját Vendelin Mihályt Magyarborjában választották meg. Helyébe Hoff Ilonka tanítónőt alkalmazta a választmány.

Városunk és vármegyénk a tüdőbetegekért! Halottak kegyeletlen ünnepén rá gondolunk a halál jegyeire, a tüdőbetegekre, akiket meglehetne menteni, ha az első veszhirre sanatóriumi ápolás állna a beteg részére. A József Kir. Herceg Sanatórium egyesület most építi második népsanatóriumát s erre kéri az egy virágszál váltságdíjat. Örömmel jelezük, hogy az emberbaráti szent ügy mi nálunk megértésre és meleg támogatásra talál. Nemesak városunkban, de a megyében is szervezve van a gyűjtőgárda, sőt azok, akiknél esetleg nem zörgetnek, azok is nyitnak s irgalmas szívük adományait be küldik a rettenetes neptettség ellen rendületlenül küzdő egyesületnek, Budapest, IV. Sütő-utca. Moritóri vós salutant: a halottak szőlitanak. Csak egy virágszál!

M. kir. szab. osztálysorsjáték milliója. Az a már szinte elmaradhatatlan jelző, hogy „a legkedvezőbb esetben” egy millió nyerhető osztálysorsjátékot, immár nem jelző, hanem *valóság!* Az október 23-án megtartott utolsó húzásán a XXX. sorsjátéknak a Török A. és társa budapesti főelárusító által negy negyedben eladott 103,881 sz. sorsjegy szerencses vevői nyertek a 400,000 K-as főnyereményt, melyre a 600,000 K-as jutalom is esett, úgy hogy ezzel a sorsjeggyel egy *millió koronát* nyertek. A nagyközönség e sorsjegyeket úgy elkapkodja, akár csak a mindennapi kenyeret, úgy hogy mindegyik új sorsjátéknál már az első húzási nap előtt jóformán minden sorsjegy vevőjére akadt. Ezt az eredményt a sorsjáték szerfőltt kedvező nyeresi események, valamint annak a példásan fontos üzleti szellemnek köszönheti, mely a közönséggel immár 16 év óta megkedveltette e sorsjegyeket és megerősítette az irántuk való bizalmát. A most következő XXXI. sorsjáték I. osztályának húzása november 21-én kezdődik.

GABONAÁRAK

	BPESTEN		KULÁN
Buza	11.09	Buza	10.10
Zab	11.37	Zab	9.80
Tengeri	8.07	Tengeri	—

2337 sz. 1912

Pályázati hirdetés.

Csátalja községben állami kiegészítéssel 1000 K fizetés és 400 K lakbér javadalmazással üresedésben levő

segédjegysői

állásra ezenel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **november 10-ig** nyujtsák be.

A később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Baja, 1912 október 10.

VOYNICH MÁTÉ
főszolgabíró

Ne vegyen mást csak Tungstramlámpát

mely a MÁV által 1911 szept. 15-iki 41886-IV. sz. égési kísérlet bizonylata szerint *a legjobb.* — *Kapható* **JURSZIK JÁNOS cégnél KULA**
A vétel nagysága szerint árendéjmény

Pénzügyi Compass 1913-ra. A Kormos Alfréd szerkesztésében most XXII. évfolyamában megjelent évkönyv a fejlődés útján ismét nagy lépéssel jutott előre. Azt a szakkörök által igen méltányolt előnyt, hogy két kötetben adja, külön a budapesti és külön a vidéki pénzügyi, ipari, kereskedelmi vállalatok, nemkülönben szövetkezetek mérlegadatait és a fölött nagy figyelemmel összeállított adatokat, ezáltal nem kívánjuk bővebben méltatni. Csak arra mutatunk rá, hogy ezt és más előnyeit annyira méltányolják, hogy a munka évről-évre nagyobb példányszámban jelenik meg. A számtalan és hasonlómű munkákat messze túlszámoló előnyök közül, amelyeket a Pénzügyi Compass 1913. új évfolyam tartalmaz, különösen kiemelendők tartjuk annak címtárjellegét. Ugyanis az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok neve mellett azok foglalkozását is feltünteti az évkönyv, ami nemcsak az az előnyvel jár, hogy az intézetek vezetőségének összehívását az első tekintetre elbírálnak, hanem a vezetés szakszerűségére és az egyes vállalatok bonitására is sok hasznos következtetést vonhatunk le azokból. Igen könnyen növelte a Pénzügyi Compass értéket a körülmény, hogy két éves mérlegadatokat találunk benne, amihez meg az is járul, hogy minden egyes mérleg mellett tekintet nélkül arra, hogy előfizető-e az illető pénzügyi, vagy vállalat, két éves eredményszámát és nyereségelosztást is publikál. A könyv áttekinthetősége gyakorlati beosztása révén rendkívül módon fokozódik, ami fáradság és időmegtakarítással jár. A pénzügyi Compass nagy előnye még az is, hogy könnyen kezelhető. Bármilyen intézet vagy vállalat azonnal fellelhető benne. Az 1913. évi évfolyam az elmondottak folytán még fokozottabb gondot van szerkesztve és az az intenció, mely a szerkesztőt vezette, teljes mértékben kifejezést is nyert a 2300 oldal terjedelmű vaskos kötetben. A mű megrendelhető a Magyar Pénzügyi Szerkesztőségben (Budapest, V. Sas-utca 13.) és valamennyi könyvkereskedésben. Ára a két kötetnek vászonkötésben összesen 25 K.

Az óbecsei modern kölcsonkönyvtár a legújabb magyar, német és francia irodalmi termékeket havi 2 és 4 K előfizetés ellenében, 4 és 10 műből álló postacsomagokban vidékre is szállítja és azokat havonta többször is ujakra átcsereleli. Kérjen prospektust ingyen.

449: tkvi 912

Árverési hirdetményi kivonat.

Dr. Hilkene Lajos kulai ügyvéd végrehajtónak Mázsity Vászta óverbási lakos végrehajtást szenvedő eleni végrehajtási ügyében a kezelem következtében a végrehajtási árverés 1330 K tőkekövetelés ennek és pedig 1180 K után 1911 május 3-tól járó 8százalék kamatait, 150 K után pedig 1911 május 16-tól járó 5százalék kamatait, 184 K 40 f perbeli és végr. már megállapított, ugy jelenleg 35 K 30 f-ben megállapított és a meg felmerülő költségek kielégítése végett az 1881 LX. tc. 144 §-a alapján és a 146 § értelmében valamint az 1908. XLII. tc. alapján a zombori kir. törvényszék a kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság területén lévő az óverbási 153 sz. betétben Al 1-2 sor 1091 hrsz. 612 □□ területi Knezhich-utcai szántóra 1092 hrsz. 143 □□ udvarra a rajta épült 39 □□ sz. házra az 1083 K ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1912 december 16. napjának d.u. 3 órakor Óverbász községházához tüzetik ki.

Árverési feltételek

Ezen árverésen a fent körülrít ingatlan a kikiáltási árban alul is azonban a kikiáltási ár ketharmadánál alacsonyabb árban el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 108 K 30 f készpénzben vagy az 1881 LX. tc. 42. §ban jelezett artoyammal számított s az 1881 nov. 1-en 3333 sz. a. kélt igazságügym. vendület 8. §ban kifejtött óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ugyanannyi százalékaig kiegészíteni s ha ezen kötelezettsége nek nyomban eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésen, mely haládektalanul folytatandó részt nem vehet.

Kulán, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1912 október 3.

PETNEHÁZY kir. albiró

3205 sz. 912

Pályázati hirdetmény.

Ófutak községében megüresedett 600 K évi fizetés havi utólagos részletekben a kellő ruházat és felszereléssel egybekötött 1 **gyalogrendőri** állásra pályázatot hirdetünk, felhivatnak pályázni óhajtók felszerelt kérvényeiknek folyó évi **november 15-ig** leendő benyújtására. Pályázni óhajtók a német és szerb nyelvbeli jártasságot igazolni tartoznak.

Ófutak, 1912 október 23.

Himmel Vilmos jegyző

Popov Mladen bíró

3197 sz. 1912

Pályázati hirdetmény.

Regőcze községében 800 K fizetéssel javadalmazott **irnoki** állásra pályázatot hirdetnek. — Felhívom ennél fogva pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. é. **november 10-ig** nyújtsák be.

Baja, 1912 október 12.

1-2

VOJNICH MÁTÉ főszolgabíró

ANGOL, MAGYAR

szövetkülönlegességekből férfiföltényt, felöltőt, télikabátot készít a legkényesebb ízlést is kielégítőleg

Treuer Péter férjiszabó, Kula postával szemben

GYERMEKÖLTÖNYÖK RAKTÁRON

SZŐLŐSGAZDÁK

SZŐLŐTELEPÍTŐK FIGYELMÉBE!

- AKI szőlőjét újra akarja telepíteni, 3
- AKI szőlőoltványt akar rendelni,
- AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat Marosvásárhely Dr. Geese Dániel utca 39.

Házeladás.

Kulán, Árpád-út 190 szám alatti ház 7 szoba, 3 konyha, éléskamra, pince és szép nagy kerttel szabadkézéből eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Nagy A. József Palánkán

Bischof Ferencz

férjiszabó-üzlete Kulán

„Aspirin Sósorszesz“

nélkülözhetetlen háziszert, mely erősít, frissít és üdit!

Kapható 44, 1.20 és 2.50 filléres üvegekben

Gergelyi-féle „Citromlimonádé“

nélkülözhetetlen üditő ital

Készíti Gergelyi József gyógyszerész Kula (Baacsmege)

Kizárólagos képviselő: Friedmann-cég, Kula

Kérjünk mir, denütt fenti gyártmányokat

Styria-Universal Kötőgép

megmunkál finom és vastagszájú pamutot ugyanazon gépen
Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is.
STYRIA-RÖTŐGÉPGYÁR, GRAZ, III.
KÉPVISELŐK KERESTETNEK

Egy próbarendelménnyel

méret után — mindenki meggyőződhetik, hogy

Treuer Károly úri, női és gyermek cipész
KULA DEÁK FERENCZ UTCA

cipő-árú

csinos kivitelűek, kifogástalan minőségűek és formájukat mindvégig megtartják

Kizárólag elsőrendű kézimunka olcsó árak mellett

húzott drótszállal

TÖR HETETLEN!

Magyar

SIEMENS - SCHÜCKERT - MŰVEK
Budapest VI. Teréz körút 36

Varázsfuvola

Bárki 1óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola“ rendkívül kellemes, 20 acéltrombita hanggal és 4 erős bögővel van ellátva. Díszes kivitelben kottafüzettel, dalokkal tokkal ajándékkal együtt **csak 4 korona.** Csakis **WÄGNER Hangszer Királyi** országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható **Budapest, József körút 15** Gyorsjavító műhely! Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket. 19-52

Tex János és Fiai

épület- és butorasztalosok

KULA Deák Ferencs u. 1336.

Készítenek: háló, ebédlő és úriszobákat, könyvtár-szekrényeket, ágyakat, ebédlő és fordító asztalokat, üzleti állványokat stb.

Épületmunkáknál meghívásra vidékre is mennek. Rajzokkal és árajánlattal szívesen szolgálnak. (Villamosüzem)

BELEK

2-3

A közeledő házi sertésölésekhez ajánlunk

száritott és sózott marhabelet, sózott sertés s juh belet.

Kienast és Bäuerlein bélnagykereskedők

Budapest IX. Szvetenay utca 21

Sürgönycim KINASTEF Telefon József 628. Alapítattott 1878

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyministerium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyministerium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Az I. osztály huzása 1912 november 21 és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1912 október 27.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága
TOLNAY HAZAY

Fűszer és csemege kereskedés

Ujdonságok!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Elsőrendű árúk!

Festék, lakk-árúk gyári lerakata

Asztalosoknak és mázolóknak külön árkedvezmény!

ACSANSZKI ÉS GRUITY KULA (A J ÍRÁSBÍRÓSÁG MELLETTI ÚJ ÜZLETHÁZBAN)

Divatárúüzletemet Heinc üveg, porc.-kereskedése mellé helyeztem át. Ábrahám Dávid, Kula

Nyomatott Berkovits Márk laptulaj. János, könyvnyomdájában, Kulán, Telefon 14